

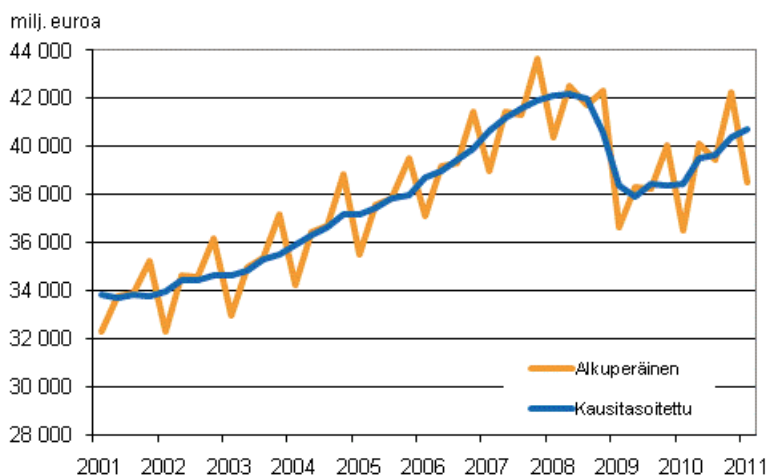
Neljännesvuositilinpito

2011, 1. vuosineljännes

Bruttokansantuote kasvoi 0,8 prosenttia edellisestä vuosineljänneksestä ja 5,5 prosenttia vuoden takaisesta

Bruttokansantuotteen volyyymi kasvoi tammi-maaliskuussa 0,8 prosenttia edellisestä neljänneksestä Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan. Vuoden 2010 ensimmäiseen neljännekseen verrattuna bruttokansantuote kasvoi 5,5 prosenttia työpäiväkorjattuna. Työpäiviä oli ensimmäisellä neljänneksellä yksi enemmän kuin vuotta aiemmin.

Bruttokansantuote, vuosineljänneksittäin viitevuoden 2000 hintoihin

Vuoden 2010 neljännen neljänneksen bruttokansantuotteen muutos tarkentui +1,8 prosenttiin edellisestä neljänneksestä (oli +1,7 %) ja +5,5 prosenttiin vuoden takaisesta (oli +5,2 %). Kausitasoitettujen ja trendiaikasarjojen tiedot muuttuvat aina uusien havaintojen myötä. Tarkentumiset voivat etenkin suhdannekäänteissä olla suuria, mikä tulee ottaa huomioon kausitasoitettuja ja trenditietoja käytettäessä.

Viennin volyyymi väheni 4,8 prosenttia edellisestä neljänneksestä, mutta kasvoi 15,9 prosenttia vuoden takaisesta. Vertailuun vaikuttavat viime vuoden maaliskuulle ajoittunut ahtausalan työselkkaus sekä lokakuun risteilyalustoimitus. Tuonti kasvoi 2,2 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 11,9 prosenttia vuoden takaisesta.

Yksityisen kulutuksen volyyymi kasvoi ensimmäisellä neljänneksellä 0,1 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 2,3 prosenttia vuoden takaisesta. Investoinnit lisääntyivät 2,6 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 9,8 prosenttia vuoden takaisesta.

Volyyymi tarkoittaa hintamuutoksista puhdistettua tietoa. Viitevuoden 2000 hintaiset volyymit on ilmaistu suhteessa vuoden 2000 käypähintaiseen (euromääräiseen) tasoon. Muutosprosentit vuoden takaisesta neljänneksestä on laskettu työpäiväkorjatusta aikasarjasta, muutosprosentit edellisestä neljänneksestä kausitasoitettusta aikasarjasta.

Tilastokeskus on heinäkuussa 2010 alkanut tuottaa kolmea uutta Kansantalouden neljännesvuosisektoritileiltä johdettua indikaattoria: kotitalouksien säästämisaste, yritysten investointiaste sekä yritysten voitto-osuus. Nämä aikasarjat ovat nähtävillä Eurostatin sivulla:

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/sector_accounts/data/quarterly_data

Sisällys

1. Investoinnit kasvattivat taloutta ensimmäisellä neljänneksellä, tuoteveroja kertyi mukavasti.....	4
1.1. Tuotanto.....	4
1.2. Tuonti, vienti, kulutus ja investoinnit.....	5
1.3. Työllisyys, palkat ja kansantulo.....	5
1.4. Käytävissä olleet tiedot.....	6

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Bruttokansantuotteen volyymin muutoksen tarkentuminen.....	7
Liitetaulukko 2. Viennin volyymin muutoksen tarkentuminen.....	7
Liitetaulukko 3. Tuonnin volyymin muutoksen tarkentuminen.....	7

Kuviot

Kuvio 1. Bruttokansantuotteen kausitasoitettun volyymin tarkentuminen Neljännesvuositilinpidoon julkistuksissa....	4
Kuvio 2. Bruttokansantuotteen ja kysyntäerien muutokset edellisestä neljänneksestä (kausitasoitettu, käyvin hinnoin)	5
Laatuseloste: Neljännesvuositilinpito.....	8

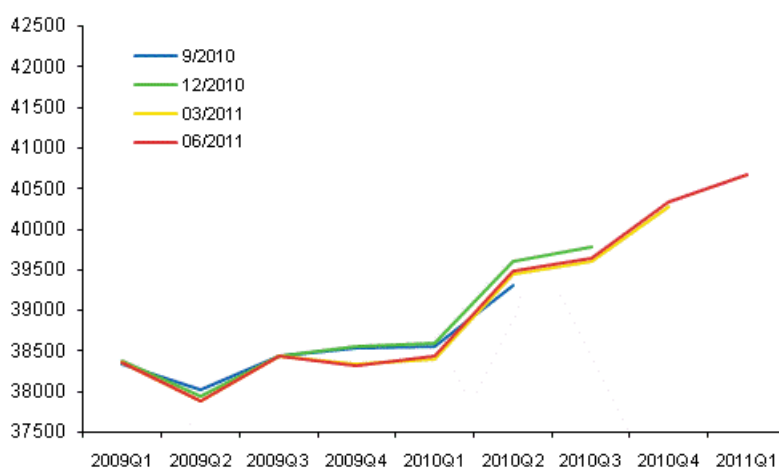
1. Investoinnit kasvattivat taloutta ensimmäisellä neljänneksellä, tuoteveroja kertyi mukavasti

Bruttokansantuotteen volyymi kasvoi tammi-maaliskuussa 0,8 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Työpäiväkorjattu bruttokansantuote oli 5,5 prosenttia suurempi kuin vuoden 2010 viimeisellä neljänneksellä. Käyvin hinnoin laskettuna työpäiväkorjattu bruttokansantuote kasvoi 9,7 prosenttia vuoden takaisesta.

Tuoteverojen tariffikorotukset näkyvät ensimmäisen neljänneksen verokertymässä, joka oli 20 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin.

Vuosina 2008 ja 2009 koetun voimakkaan taantumän pohjakosketus näyttää asettuvan vuoden 2009 toiselle neljännekselle. Sen jälkeen bruttokansantuote on jälleen hitaasti kasvanut ja on nyt suurin piirtein samalla tasolla kuin vuonna 2007.

Kuvio 1. Bruttokansantuotteen kausitasoitettun volyymin tarkentuminen Neljännesvuositilinpäivän julkistuksissa

Myös muut Euroopan taloudet ovat toipumassa taantumasta. Vuoden ensimmäisellä neljänneksellä bruttokansantuote kasvoi Eurostatin kokoamien ennakkotietojen mukaan EU-27 -alueella 0,8 prosenttia edellisestä neljänneksestä.

1.1. Tuotanto

Alkutuotannon, eli maa-, metsä- ja kalatalouden arvonlisäyksen volyymi oli ensimmäisellä neljänneksellä 3,8 prosenttia pienempi kuin edellisellä neljänneksellä ja 1,6 prosenttia pienempi kuin vuotta aiemmin.

Teollisuuden tuotanto laski hieman ensimmäisellä neljänneksellä. Arvonlisäys oli 0,3 prosenttia pienempi kuin edellisellä neljänneksellä, mutta 8,7 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin. Puu- ja paperiteollisuudessa arvonlisäystä kertyi 2 prosenttia vähemmän kuin edellisellä neljänneksellä, mutta 9,4 prosenttia enemmän kuin vuosi sitten. Metalliteollisuudessa (ml. sähkö- ja elektroniikkateollisuus) arvonlisäys pieneni 1,5 prosenttia edellisestä neljänneksestä, mutta kasvoi 13,5 prosenttia vuoden takaisesta. Muun tehdasteollisuuden arvonlisäys oli 0,8 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 5,5 prosenttia vuoden takaisesta suurempi.

Rakentamisen arvonlisäyksen volyymi kasvoi viime vuonna jokaisella vuosineljänneksellä ja kasvu jatkui myös kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Tammi-maaliskuussa tuotanto kasvoi 0,6 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 6,6 prosenttia vuoden takaisesta.

Palvelutoimialojen arvonlisäys kasvoi prosentti edellisestä neljänneksestä ja 4,1 prosenttia vuoden takaisesta neljänneksestä. Kaupan arvonlisäys oli 0,2 prosenttia suurempi kuin edellisellä neljänneksellä ja 6,6 prosenttia suurempi kuin vuosi sitten. Kuljetus-, varastointi ja tietoliikennepalvelut kasvoivat 0,6 prosenttia

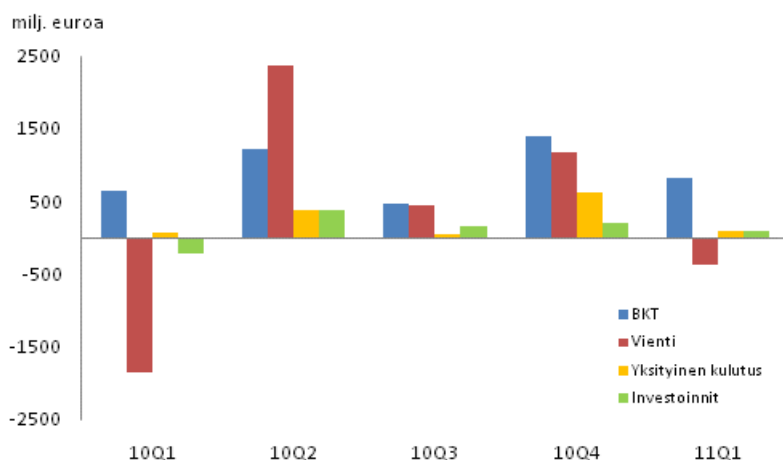
edellisestä neljänneksestä ja 7,6 prosenttia vuoden takaisesta. Kiinteistö- ja liike-elämän palveluiden arvonlisäys kasvoi prosentin edellisestä neljänneksestä ja 4,7 prosenttia vuoden takaisesta.

Kaikkien toimialojen yhteenlasketun arvonlisäyksen volyymi kasvoi 0,4 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 5 prosenttia vuoden takaisesta.

1.2. Tuonti, vienti, kulutus ja investoinnit

Kokonaiskysyntä kasvoi ensimmäisellä neljänneksellä 1,9 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 8,2 prosenttia vuoden takaisesta. Etenkin investoinnit lisäsivät kysyntää. Viennin kehitys oli puolestaan heikkoa.

Kuvio 2. Bruttokansantuotteen ja kysyntäerien muutokset edellisestä neljänneksestä (kausitasoitettu, käyvin hinnoin)

Viennin volyymi pieneni tammi-maaliskuussa 4,8 prosenttia edellisestä neljänneksestä, mutta oli 15,9 prosenttia suurempi kuin vuosi sitten. Tavaroiden vienti supistui 2,6 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja palveluiden vienti 9 prosenttia. Tuonnin volyymi kasvoi 2,2 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja oli 11,9 prosenttia suurempi kuin vuosi sitten. Tavaroiden tuonti kasvoi 0,2 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja palveluiden tuonti 10,1 prosenttia.

Yksityisen kulutuksen volyymi pysyi edellisen neljänneksen tasolla, mutta kasvoi 2,3 prosenttia vuoden takaisesta. Julkisten kulutusmenojen volyymi kasvoi 0,7 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 1,2 prosenttia vuoden takaisesta.

Investointien volyymi kasvoi ensimmäisellä neljänneksellä 2,6 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 9,8 prosenttia vuoden takaisesta. Rakennusinvestoinnit kasvoivat 2,2 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 10,7 prosenttia vuoden takaisesta. Kone-, laite- ja kuljetusvälineinvestointien volyymi kasvoi 3,6 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 7,6 prosenttia vuoden takaisesta. Yksityiset investoinnit lisääntyivät 2,4 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja julkiset investoinnit 8,8 prosenttia.

1.3. Työllisyys, palkat ja kansantulo

Työllisten määrä kasvoi ensimmäisellä neljänneksellä 0,3 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja työllisiä oli 0,8 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Kansantaloudessa tehtyjen työtuntien määrä kasvoi niinkin 0,3 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 0,9 prosenttia vuoden takaisesta.

Työttömyysaste oli tammi-maaliskuussa Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan 8,6 prosenttia. Viime vuoden vastaavana aikana työttömyysaste oli 9,3 prosenttia.

Kansantalouden nimellinen palkkasumma kasvoi tammi-maaliskuussa 1,7 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 5,5 prosenttia vuoden takaiseen verrattuna. Toimintaylijäämä (netto), joka vastaa

liikekirjanpidossa karkeasti liikevoittoa, kasvoi käyvin hinnoin 22 prosenttia vuoden takaisesta. Bruttokansantulo oli käyvin hinnoin 9,7 prosenttia suurempi kuin vuosi sitten.

1.4. Käytettävissä olleet tiedot

Neljänneksen ennakkotiedot perustuvat 25.5.2011 käytettävissä olleisiin lähdetietoihin talouskehityksestä.

Vuositason tiedot 1990-2009 vastaavat 28.1.2011 julkaistuja kansantalouden tilinpidon tietoja lukuun ottamatta ulkomaisia taloustoimia (vientä, tuonti, ensitulot ulkomailta), jotka tarkentuessaan voivat poiketa vuositilinpidon tiedoista. Vuoden 2010 tiedot ovat tarkentuneet lähes kaikkien taloustoimien osalta ja poikkeavat siten 1.3.2011 julkaistuista tiedoista. Vuoden 2011 toista neljännestä koskevat kansantalouden tiedot julkaistaan 5.9.2011, jolloin myös aiempia neljänneksiä tarkennetaan.

Neljännesvuositiedot voivat täsmäytys- ja kausitasoitusmenetelmistä johtuen tarkentua hieman koko aikasarjan osalta jokaisen julkistuksen yhteydessä. Suurimmat tarkentumiset tapahtuvat kuitenkin neljänneksen julkistusta seuraavan 2-3 vuoden aikana, koska vuositilinpidon lopulliset tiedot julkaistaan noin kahden vuoden viiveellä tilastovuoden päättymisestä. Kausitasoitettut ja trendiaikasarjat tarkentuvat aina uusien havaintojen myötä riippumatta alkuperäisen aikasarjan tarkentumisesta.

Laatuseloste on nähtävissä Tilastokeskuksen sivuilla: <http://www.tilastokeskus.fi/til/ntp/laa.html>.

Kansantalouden neljännesvuositilinpidon menetelmäkuvaus: <http://tilastokeskus.fi/til/ntp/men.html>.

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Bruttokansantuotteen volyymin muutoksen tarkentuminen

		2010	2010	2010	2011
		2. neljännes	3.neljännes	4.neljännes	1.neljännes
Kausitasoitettu muutos edellisestä neljänneksestä, %	1.3.2011	2,7	0,4	1,7	.
	3.6.2011	2,7	0,4	1,8	0,8
Työpäiväkorjattu muutos vuodentakaisesta, %	1.3.2011	4,6	3,0	5,2	.
	3.6.2011	4,7	3,1	5,5	5,5

Liitetaulukko 2. Viennin volyymin muutoksen tarkentuminen

		2010	2010	2010	2011
		2. neljännes	3.neljännes	4.neljännes	1.neljännes
Kausitasoitettu muutos edellisestä neljänneksestä, %	1.3.2011	14,8	0,1	6,6	.
	3.6.2011	13,9	0,5	6,4	-4,8
Työpäiväkorjattu muutos vuodentakaisesta, %	1.3.2011	8,2	10,5	6,0	.
	3.6.2011	7,9	10,8	6,0	15,9

Liitetaulukko 3. Tuonnin volyymin muutoksen tarkentuminen

		2010	2010	2010	2011
		2. neljännes	3.neljännes	4.neljännes	1.neljännes
Kausitasoitettu muutos edellisestä neljänneksestä, %	1.3.2011	7,6	6,1	-4,6	.
	3.6.2011	7,6	6,1	-4,1	2,2
Työpäiväkorjattu muutos vuodentakaisesta, %	1.3..2011	4,5	8,5	3,8	.
	3.6.2011	3,8	7,9	3,6	11,9

Laatuseloste: Neljännesvuositilinpito

1. Tilastotietojen relevanssi

Suomen kansantalouden neljännesvuositilinpito perustuu Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmään (EKT1995) ja sen kanssa yhdenmukaiseen maailmanlaajuiseen System of National Accounts 1993 -järjestelmään.

Kansantalouden neljännesvuositilinpito kuvaa systemaattisesti Suomen taloutta samoin käsittein ja määritelmin kuin vuositilinpito, mutta aggregoidummalla tasolla. Taloutta kuvataan niin tuotannon, kysynnän kuin tulonmuodostuksen näkökulmista. Tarkastelu sisältää sekä käypähintaiset että ketjutetut volyymitiedot.

Tilasto tehdään 21 toimialan tarkkuudella koko maan tasolla. Investoinneista eli kiinteän pääoman bruttomuodostuksesta tietoja on jaettu rakennuksiin, koneisiin, laitteisiin ja kuljetusvälineisiin sekä muihin investointeihin. Kotitalouksien kulutuksessa on käytössä kestävyysluokkajako (kestävät-, puolikestävät-, lyhytikäiset tavarat, palvelut sekä turismimenot nettona).

Sektorittaisia neljännesvuositilejä ei toistaiseksi vielä julkaista.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Neljännesvuositilinpito on johdettu tilasto eli laadinta perustuu erilaisiin taloudellista kehitystä kuvaaviin tilastoihin, joita Tilastokeskus ja muut laitokset tekevät. Vuositasot ovat kansantalouden vuositilinpidon mukaisia.

Toimialoittaiset arvonlisäykset summataan perushintaiseksi arvonlisäykseksi. Siihen lisätään tuoteverot ja vähennetään tuotetukipalkkiot, jolloin päästään markkinahintaiseen bruttokansantuotteeseen.

Kansantalouden kokonaistarjonnan ja -kysynnän erotuksena näytetään tilastollinen ero. Samoin tulonäkökulmasta laskettuna residuaaliksi jää toimintaylijäämä ja sekatalo.

Kausitasoitus tehdään Tramo/Seats -menetelmällä. Käypähintaisten sarjojen osalta kausitasoitettujen alasarjat summataan aggregaattitason sarjoiksi. Volyymisarjat kausitasoitetaan kaikki erikseen. Tiedoille tehdään työpäivä/kauppapäiväkorjaus. Alkuperäisten sarjojen lisäksi ovat saatavilla työpäiväkorjatut sarjat, kausitasoitettut (ja työpäiväkorjatut) sarjat sekä trendisarjat.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Kansantalouden neljännesvuositilinpidon tiedot tarkentuvat pääosin kolmesta syystä. Ensinnäkin käytettäviä lähdetilastoja aiemmista vuosineljänneksistä saatetaan tarkentaa ja toiseksi osa lähdetilastoista saadaan käyttöön vasta laskettaessa uusia neljänneksiä. Kolmanneksi neljännesvuositilinpidon tiedot tarkistetaan vastaamaan aina uusimpia käytettävissä olevia vuositilinpidon tietoja.

Vuosina 1995-2004 kiinteähintaisen bruttokansantuotteen ensimmäinen neljänneksi on ollut keskimäärin 0,7 prosenttiyksikköä pienempi kuin lopullinen. Ensitetiedon mediaani on ollut 0,6 prosenttiyksikköä pienempi kuin lopullinen. Suurin yksittäisen neljänneksen ero lopullisiin tietoihin on ollut -1,6 prosenttiyksikköä. Viiden viimeisen vuoden aikana (2001-2005) ensitetiedon keskiarvo ja mediaani ovat olleet 0,6 prosenttiyksikköä pienemmät kuin lopullinen tieto ja yhden kerran etumerkki on ollut väärä.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Julkaistaan viimeistään 70 päivää kunkin vuosineljänneksen päättymisen jälkeen. Tiedot ovat ennakkollisia ja niitä tarkennetaan aina julkaistaessa uusi neljännes. Tiedot muutetaan vastaamaan vuositilinpidon tietoja aina uusien vuositietojen valmistuttua, lopullisiksi tiedot tulevat kaksi vuotta tilastovuoden päättymisen jälkeen.

Kausitasoitettut sarjat muuttuvat taaksepäin myös menetelmästä johtuvista syistä, vaikka alkuperäiset sarjat eivät olisi muuttuneet.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tiedot julkistetaan Tilastokeskuksen internetsivuilla: <http://tilastokeskus.fi/til/ntp/index.html>. Lisäksi tiedot ovat saatavissa Astika-aikasarjatietokannasta.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Tiedot ovat vertailukelpoisia kaikkiin ESA95 ja SNA93 perustuviin kansantalouden tilinpidon tietoihin. Kunkin neljänneksen aikasarjatiedot ovat yhtenevät, mutta eri neljännten aikasarjoja ei tule käyttää ristiin, koska sarjoihin on saatettu tehdä tilinpidon laskentamenetelmämuutoksista tulevia muutoksia. Neljännestilinpidon aikasarjat alkavat vuodesta 1990.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Kansantalouden neljännesvuositilinpito on johdettu tilasto, jossa yhden tiedon arviointiin useasti käytetään monia eri lähdetilastoja. Tilinpito onkin ainoa käytettävissä oleva yhtenäinen tilasto talouden kehityksestä. Tilinpidon käyttämiin lähdetilastoihin tiedoissa saattaa siis olla eroja.

Lisätietoja

Pasi Koikkalainen (09) 1734 3332

Samu Hakala (09) 1734 3756

Vastaava tilastojohtaja:

Ari Tyrkkö

kansantalous.suhdanteet@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Kansantalouden tilinpito 2011, 1. neljännes. Tilastokeskus